

PROTOKÓŁ KONTROLI
przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy Łomża
w dniu 4 kwietnia 2014 r.

Na podstawie art. 18a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) oraz uchwały Nr XXXVIII/215/13 Rady Gminy Łomża z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Łomża na 2014 rok

Komisja Rewizyjna w składzie:

1. Kłys Piotr - Przewodniczący Komisji,
2. Boguska Krystyna - z - ca Przewodniczącego,
3. Lutostański Zygmunt – członek,
4. Chiliński Ryszard – członek,

na podstawie upoważnienia Przewodniczącego Rady Gminy, które stanowi załącznik Nr 1 do protokołu dokonała kontroli w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Łomża za okres 2012-2013.

Wyjaśnień udzielali:

1. Zofia Brokowska – Skarbnik Gminy.
2. Marcin Tabędzki – podinspektor.

Ustalenia kontroli:

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 152 poz. 897 z późn. zm.). Nowelizacją niniejszej ustawy Sejm nałożył obowiązek odbioru odpadów z terenu danej gminy na każdy samorząd lokalny. Zmiana dotychczasowego systemu spowodowała i wymusiła realizację obowiązku pozbywania się odpadów komunalnych przez każdego właściciela nieruchomości zamieszkałej w sposób zgodny z przepisami znowelizowanej ustawy. Od 1 lipca 2013 r. gmina ma obowiązek zapewnić odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych za uiszczaną przez mieszkańców opłatę. W wyniku znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.) Rada Gminy Łomża podjęła uchwały niezbędne do wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami w Gminie Łomża:

- a) uchwała Nr XXVIII/149/13 Rady Gminy Łomża z dnia 27 lutego 2013 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty,
- b) uchwała Nr XXIX/159/13 Rady Gminy Łomża z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości,
- c) uchwała Nr XXXV/184/13 Rady Gminy Łomża z dnia 30 października 2013 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Łomża,
- d) uchwała Nr XXXV/185/13 Rady Gminy Łomża z dnia 30 października 2013 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- e) uchwała Nr XXXVIII/209/13 Rady Gminy Łomża z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- f) uchwała Nr XXXVIII/210/13 Rady Gminy Łomża z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów.

W celu wykonania obowiązku związanego z gospodarką odpadami komunalnymi Gmina wyłoniła w drodze przetargu przedsiębiorcę, na zadanie „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zamieszkałych na terenie gminy Łomża” w okresie od 1 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wybrano najkorzystniejszą ofertę złożoną przez firmę Zakład Usługowy „WINPOL” s.c. Lech Wiśniewski, ul. Kazańska 1, 18-404 Łomża. Zakres zamówienia dotyczył wszystkich nieruchomości zamieszkałych, które znajdują się na terenie Gminy Łomża. Wykaz adresów tych nieruchomości, z których były odbierane odpady – z wyszczególnieniem gospodarstw domowych zbierających odpady selektywnie oraz nieruchomości, na terenie których odpady biodegradowalne były kompostowane w przydomowych kompostownikach – został przez Gminę Łomża przekazany Wykonawcy.

Liczba gospodarstw domowych, z których były odbierane odpady komunalne oraz liczba gospodarstw domowych zbierających odpady selektywnie, ulegała zmianie w trakcie realizacji zamówienia. Zamawiający podczas realizacji zamówienia przekazywał wykonawcy informacje niezbędne do prawidłowego wykonywania umowy, w szczególności dotyczące zmian w liczbie i lokalizacji gospodarstw domowych objętych obowiązkiem odbierania odpadów. Obowiązkiem wykonawcy była realizacja zamówienia z uwzględnieniem zaistniałych zmian – w ramach zaofertowanej kwoty wykonania zamówienia.

Komisja przeanalizowała dane dotyczące deklaracji składanych przez mieszkańców. W terminie do 31 maja 2013 r. nie złożono 24 deklaracji z czego właścicielom nieruchomości wydano 20 decyzji administracyjnych. Zaległość z tytułu niewniesionych opłat wynikających ze złożonych deklaracji za rok 2013 wyniosła 65 743,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika urząd nie wysyłał upomnień o zaległościach, kontaktowano się mieszkańcami. Na dzień kontroli zaległość zmniejszyła się do kwoty ok. 18 tys. zł.

Komisja przeanalizowała strukturę wydatków i dochodów związanych z gospodarką odpadami w kontrolowanym okresie. W roku 2013 plan dochodów wynosił 91 104,00 zł z czego wykonano 91 443,89 zł. Zrealizowane dochody otrzymano:

- za przyjmowane odpady na składowisko w Ratowie Piotrowie - 11 020,29 zł,
- dotacja od Ministra Gospodarki na opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest - 52 083,62 zł,
- za gospodarcze korzystanie ze środowiska - 15 339,98 zł,
- grzywny i kary pieniężne - 1 000,00 zł,
- zwrot na dochody niewykorzystanych środków ujętych w planie wydatków niewygasających z upływem 2012 roku - 12 000,00 zł.

Plan wydatków wynosił 420 591,00 zł, a wykonano 358 377,31 zł. W ramach wydatków określonych w tym rozdziale finansowano:

- wynagrodzenia i pochodne – 49 359,13 zł,
- szkolenia, usługi zdrowotne, delegacje, odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych zakup pieczy – 5 165,31 zł
- odbiór odpadów komunalnych – 303 852,87 zł

Wpłaty do budżetu w 2013 roku uzyskano w wysokości 361 097,38 zł.

Komisja zapoznała się z informacją i danymi na temat uzyskiwanych przez gminę poziomów recyklingu. Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gmina jest obowiązana do osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- a) do 16 lipca 2020 r. – ograniczyć do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych 1995 r.,
- b) do 31 grudnia 2020 r. – poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 70% wagowo.

Minister Środowiska w Rozporządzeniu z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676) i w Rozporządzeniu z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 645) określił sposób obliczania poziomów oraz poziomy jakie Gmina powinna osiągać w poszczególnych latach w celu osiągnięcia poziomów w 2020 r.:

- a) w 2012 r. nie więcej jak 75%, do 16 lipca 2013 r. nie więcej jak 50% masy odpadów biodegradowalnych przekazanych do składowania,
- b) poziom recyklingu papieru, metali tworzyw sztucznych i szkła w 2012 r. co najmniej 10%, w 2013 r. co najmniej 12%,
- c) poziom recyklingu innych niż niebezpiecznych odpadów budowlanych w 2012 r. co najmniej 30%, w 2013 r. co najmniej 36%.

Zgodnie z art. 9q ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Wójt Gminy Łomża jest obowiązany do sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, które zawiera m.in. informacje o osiągniętych poziomach.

W roku 2012 Gmina Łomża osiągnęła następujące poziomy:

- a) poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania - 172,7 % - poziom nieosiągnięty,
- b) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła - 3,8 % - poziom nieosiągnięty,
- c) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych - 100,0 % - poziom osiągnięty.

Zgodnie z wyjaśnieniami podinspektora Tabędzkiego, przyczyną nieosiągnięcia poziomów w roku 2012, był fakt, iż przedsiębiorcy zgodnie z ustawą o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do końca roku 2012 mogli odpady zmieszane składować na składowiskach odpadów wskazanych w decyzjach zezwalających na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, co przyczyniło się do zwiększenia poziomu masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz mało popularnego wśród mieszkańców sposobu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

W roku 2013 Gmina Łomża osiągnęła następujące poziomy:

- a) poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania na dzień 16 lipca 2013 r. - 62,6 % - poziom nieosiągnięty,
- b) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła - 19,0 % - poziom osiągnięty,
- c) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych - 100 % - poziom osiągnięty.

W związku z wprowadzeniem od 1 lipca 2013 r. nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2013 r. w Gminie Łomża 49% gospodarstw domowych prowadziło selektywną zbiórkę odpadów komunalnych (dane z 31 grudnia 2013r.). Fakt ten przyczynił się do osiągnięcia przez Gminę wymaganego poziomu recyklingu frakcji odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Gmina nie ograniczyła natomiast masy składowania odpadów biodegradowalnych do wymaganego poziomu. Główne czynniki wpływające na poziom składowania odpadów biodegradowalnych to masa odpadów 20 03 01 (niesegregowane odpady zmieszane) przekazanych do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych oraz masa odpadów o kodzie 19 12 12 (odpady z mechanicznej obróbki odpadów) poddanych składowaniu po przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych.

Komisja zapoznała się z danymi dotyczącymi obowiązku sprawozdawczego przedsiębiorstw odbierających odpady na terenie gminy Łomża. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmioty które posiadają wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych oraz prowadzące działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych obowiązane są do sporządzania i przekazywania kwartalnych sprawozdań Wójtowi Gminy Łomża w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale. Na koniec roku 2013 wpis do rejestru działalności regulowanej posiadało 17 przedsiębiorstw, natomiast zezwoleń na odbiór nieczystości ciekłych 6 przedsiębiorstw.

Sprawozdanie sporządzane przez podmiot odbierający odpady komunalne zawiera:

- a) informacje o masie poszczególnych rodzajów odebranych odpadów komunalnych oraz sposobie ich zagospodarowania, wraz ze wskazaniem instalacji, do której zostały przekazane,
- b) informacje o masie odpadów komunalnych ulegających biodegradacji:
  - przekazanych do składowania na składowisku odpadów,
  - nieprzekazanych do składowania na składowisku odpadów i sposobie ich zagospodarowania,
- c) liczbę właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne,
- d) wskazanie właścicieli nieruchomości, którzy zbierają odpady komunalne w sposób niezgodny z regulaminem,
- e) podmiot odbierający odpady komunalne, który nie działa na podstawie umowy z Gminą, jest obowiązany zamieścić w sprawozdaniu także informacje o osiągniętych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz dołącza do sprawozdania wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi w okresie objętym sprawozdaniem zawarł umowy na odbieranie odpadów komunalnych oraz wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi umowy te uległy rozwiązaniu lub wygasły,

Sprawozdanie sporządzane przez podmiot prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych zawiera:

- a) informacje o ilości i rodzaju nieczystości ciekłych odebranych z obszaru danej gminy,
- b) informacje o sposobach zagospodarowania nieczystości ciekłych, wraz ze wskazaniem stacji zlewnej, do której zostały przekazane odebrane nieczystości ciekłe,
- c) liczbę właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane nieczystości ciekłe,
- d) wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi w okresie objętym sprawozdaniem zawarł umowy na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, oraz wykaz właścicieli nieruchomości, z którymi umowy te uległy rozwiązaniu lub wygasły.

W celu weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniach za okres 2012 r.- 2013 r. Wójt Gminy Łomża zobowiązywał podmioty do okazania dokumentów sporządzanych na potrzeby ewidencji odpadów i dokumentów potwierdzających osiągnięcie określonych poziomów oraz wzywał podmioty do poprawienia i uzupełnienia nierzetelnych sprawozdań. W omawianym okresie Wójt Gminy Łomża nałożył kary pieniężne na dwa podmioty odbierające odpady komunalne na terenie Gminy Łomża, za nieterminowe przekazanie sprawozdania.

Komisja przeanalizowała obowiązki sprawozdawcze związane z gospodarką odpadami ciążące na gminie Łomża:

- roczne sprawozdanie Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku oraz do Marszałka Województwa Podlaskiego,
- miesięczny wykaz podmiotów wpisanych w danym miesiącu do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz wykreślonych z tego rejestru przekazywany Marszałkowi Województwa Podlaskiego do końca miesiąca następującego po okresie objętym wykazem,
- sprawozdanie informujące o ilościach odpadów opakowaniowych zebranych oraz przekazanych do odzysku i recyklingu w danym roku, przekazywane do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku i Marszałka Województwa Podlaskiego.
- roczne sprawozdanie SG-01 z utrzymania czystości i porządku w gminie przekazywane do Głównego Urzędu Statystycznego.

Sprawozdania przekazywane do Gminy w związku z gospodarką odpadami:

- kwartalne sprawozdania podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- kwartalne sprawozdania podmiotów prowadzących działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Komisja ustaliła, że wszystkie obowiązki sprawozdawcze realizowane są w terminie.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 8 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2013 r. poz. 1399 z późn zm.) gminy prowadzą działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. **Komisja ustaliła, że w gminie Łomża przeprowadzono następujące działania informacyjno – edukacyjne dot. gospodarki odpadami:**

- a) rozesłanie około 300 plakatów do sołtysów wszystkich miejscowości informujących o zbliżających się zmianach dot. tzw. „ustawy śmieciowej”, w tym wstępne informacje o opłacie za odbiór odpadów, deklaracji, rozwiązaniu dotychczasowych umów. Informacje zostały umieszczone również na stronie internetowej Gminy Łomża,
- b) umieszczenie na stronach internetowych Gminy Łomża szczegółowych informacji na temat nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Łomża,

c) organizacja 22 spotkań informacyjno – edukacyjnych prowadzonych przez Wójta Gminy Łomża na temat wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy Łomża.

Program spotkań:

- ogólne i szczegółowe informacje dotyczące znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- zmiany jakie czekają mieszkańców po 1 lipca 2013 r.,
- zasady segregacji odpadów komunalnych,
- prawidłowe wypełnienie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami.

d) spotkanie informacyjne z Radnymi Rady Gminy Łomża, Sołtysami wsi Gminy Łomża oraz przedstawicielem firmy WINPOL, która wygrała przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych,

e) dystrybucja około 3000 ulotek informacyjnych i około 2800 deklaracji podczas spotkań informacyjnych na terenie Gminy Łomża, w Urzędzie Gminy Łomża oraz za pośrednictwem sołtysów poszczególnych miejscowości.

Ponadto mieszkańcy na bieżąco są informowani w zwyczajowy sposób (tj. informacje na tablicach ogłoszeń oraz na stronie internetowej) o działaniach podejmowanych przez Gminę w związku z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, między innymi o sposobie gromadzenia odpadów, częstotliwości odbioru odpadów, harmonogramie odbioru, pojemnikach na odpady jak również informacje dotyczące poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wszystkie informacje dot. gospodarki odpadami w Gminie Łomża umieszczone są na stronie internetowej www.gminalomza.pl/bip.

Wnioski zespołu kontrolującego

Komisja pozytywnie ocenia realizację systemu gospodarki odpadami w Gminie Łomża w latach 2012-2013.

W kontrolowanym okresie gmina nie osiągnęła poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

W związku z powyższym zaleca się co następuje:

Zaleca się wprowadzenie polityki zachęcającej mieszkańców do segregowania odpadów komunalnych.

POUCZENIE

Zgodnie z § 67 ust. 12 Statutu Gminy Łomża, kontrolowany jednostki ma prawo w ciągu 7 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu, wnieść na ręce Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej uwagi dotyczące kontroli i jej wyników.

Na podstawie uchwały Nr XL/224/14 Rady Gminy Łomża z dnia 23 kwietnia 2014 r. ze składu i funkcji Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Łomża odwołany został radny Piotr Kłys. Na podstawie uchwały Nr XL/226/14 Rady Gminy Łomża z dnia 23 kwietnia 2014 r. na Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej został powołany radny Ryszard Chiliński. W związku z tym od dnia 23 kwietnia 2014 r. Komisje Rewizyjna działa w składzie: Ryszard Chiliński – Przewodniczący Komisji, Krystyna Boguska – Zastępca Przewodniczącego, Zygmunt Lutostański – członek.

Podpis kontrolowanego:

mgr Jacek Albin Nowakowski

Podpisy Kontrolujących:

1. Ryszard Chiliński
2. Krystyna Boguska
3. Zygmunt Lutostański

Data otrzymania protokołu:

29.09.2014 r.

Do wiadomości: Przewodniczący Rady Gminy

Barbara Cychot